

Region Örebro län
Folkandvården

SVENSKA SEKTIONEN

HEM KURSER BILLETIN NYHETER OM OSS KONTAKT

Nordisk förening för funktionshinder och oral hälsa

NFH Februari 2023

Den 2-3 februari 2023 håller NFH Svenska sektion sitt årliga symposium. Denna gången i Örebro. Titel på ersättningar: Rehabiliterande kirurgi, artificiella ersättningar och hjälpmedel vid förlust av vävnad och/eller funktion i huvud-halsområdet. Anmäl dig genom att klicka på Läs mer.

"- Hej Kalle! Vi kommer till Örebro och kan du tänka dig att.....och kan du be Kerstin också?"

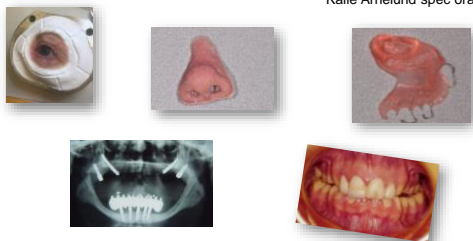

Region Örebro län
Folkandvården

Rehabiliterande kirurgi, artificiella ersättningar och hjälpmedel vid förlust av vävnad och/eller funktion i huvud-halsområdet

Protetisk behandling av medfödda och förvärvade defekter
Kalle Arnelund spec oral protetik

Region Örebro län
Folkandvården

Princip I

Respektfullt bemötande – anpassat i tid och rum
Empatiskt förhållningssätt
Planering – planering – planering...

Princip II

"Felet med världen är att de dumma är så tvärsäkra och de kloka så fulla av tvivel!"

Bertrand Russel 1872-1970

Protetisk behandling av medfödda och förvärvade defekter

Intra orala
Förvärvade:

- Ben
- Mjukvävnad
- Tänder (ex eller skador)

Medfödda

- Agenesier

Extra orala
Förvärvade:

- Ögon
- Öron
- Näsa
- Kombinationer

Medfödda

- Microti (2/10 000)
- Syndrom

Förvärvade:

Cancer, trauma, "riskbeteende"

Intraorala defekter

Operationsplatta vid hemimaxillectomi

- Bibehålla kontur/ utfyllnad
- Stöd för packning
- Tal- och tuggfunktion bibehålles

Till tamponad

Terracortril PB tamponad

- Kompress
- Fetvadd

Sår och själavård...

Defekt med tamponad och temporär ombyggd/påbyggd Essixskena samt platta med klamrar

---

Obturatorprotes med Bonwillklamrar

Kontroll var 3:e månad av defektområde, kanter samt ev justering av obturator.
Klammerjustering samt vid behov rebasering av tätning.
OBS!! Försiktigt vid rebasering!!

Oralt handikapp – att vara helt tandlös

- 54-årig man, fullt frisk. Snusar. Tandlös sedan 22 å.å.
- Helprotes i över och underkäke med bristfällig funktion
- Behandlingsmål: Fastsittande ersättningar
- Status i.o: Kraftigt resorberade kristor i över och underkäke
- 1994 – behandling med hel KBF i underkäke
- 1994 – höfttransplantat i maxilla (onlay; 1-stegsteknik) med tagställe crista iliaca.

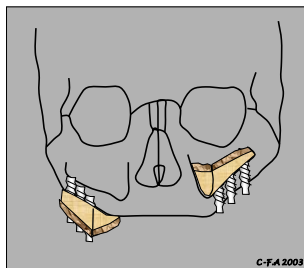

Transplantations tekniker

- Onlay
  - ocklusalt
  - lateralt
- Inlay
  - sinusalt
  - nasalt

Fallbeskrivning

1995 –

avlägsnande transplantat + fixturer

Fallbeskrivning

1996 –

Le Fort I osteotomi med

inlaytransplantat i tvåstegs förfarande

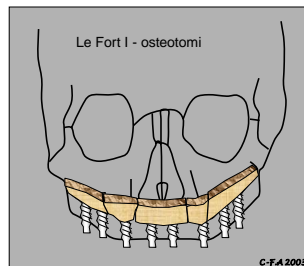

Transplantations tekniker

- Interposition

Fallbeskrivning

- 1996 – postoperativa infektioner med kommunikation till sinus och näsbotten. Desintegrerat transplantat.
- 1997-1999 – slemhinneplastik + HBO behandling
- 2000 – fixturinstallation bilaterala zygomatisus samt tuberfixturer

---

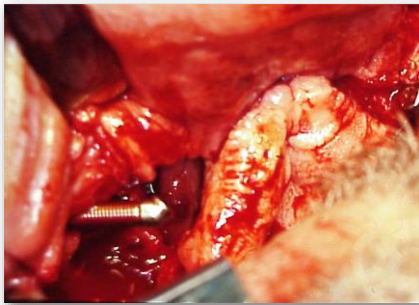

Fixturinstallation

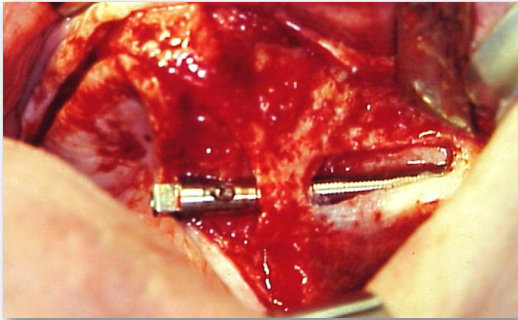

Fixturinstallation

Bilaterala zygomaticus fixturer samt bilaterala fixturer i tuber maxillae

---

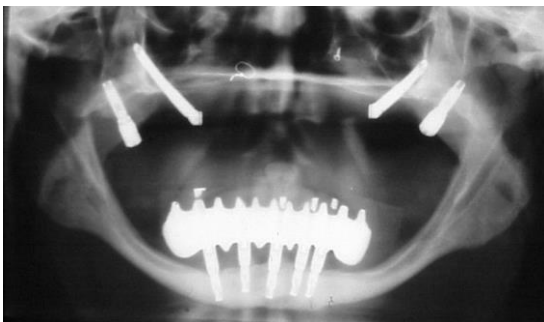

Bilaterala zygomaticus fixturer samt bilaterala fixturer i tuber maxillae

---

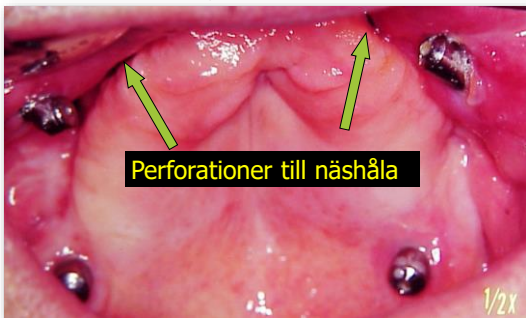

Distansanslutning....

Trimning bitschablon

Arbetsmodell

3-delad "zygomaticusbar"

..med ballattachment

Utlämning

Utlämning

Utlämning

Region Örebro län
Folk tandvården

Region Örebro län
Folk tandvården

Region Örebro län
Folk tandvården

Quality of life?

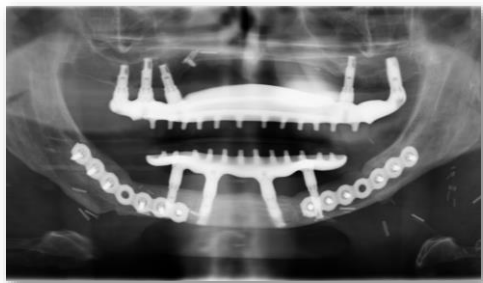

2014 Gingivalcancer över- och underkäke.
Underkäke: Rekonstruktion med fibula.
Överkäke: Benresektion och radialislambå

Recidiv 2018 vänster överkäke

Lådresektion + strålbehandling + nya implantat vänster överkäke

---

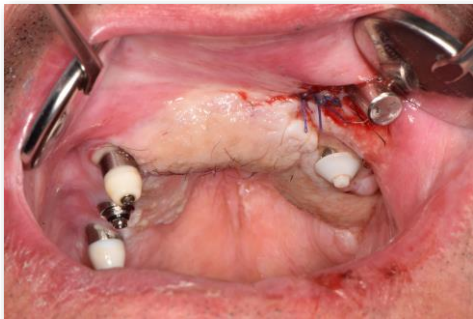

Distansanslutning

Avtryck

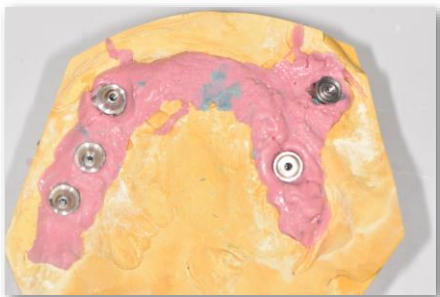

Arbetsmodell

Anpassning till befintlig bro

Ombyggnad

Återställd funktion

Vid tal och sväljsvårigheter

Funktionstrimning hos foniatr

Samverkan mellan
protetik, patient och
sjukvården

Kvinna född -38, problem med tal och sväljning
efter strålbehandling pga tonsillcancer samt
strumaoperation.

Funktionstrimning hos
foniater

Tandvårdsteam och plastikkirurgi i samverkan
Keloidbehandling

Fibrös bindväv – ofta "trauma"orsakat

Efter kirurgi

Inför avtryck

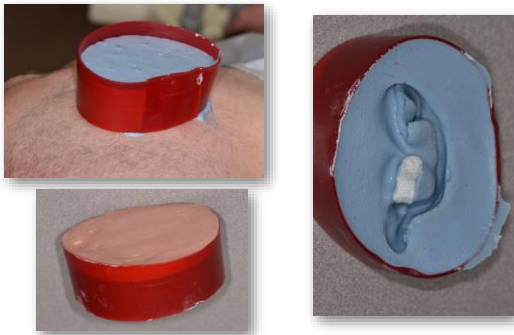

Alginatavtryck i vaxform (dubbla mängden vatten)

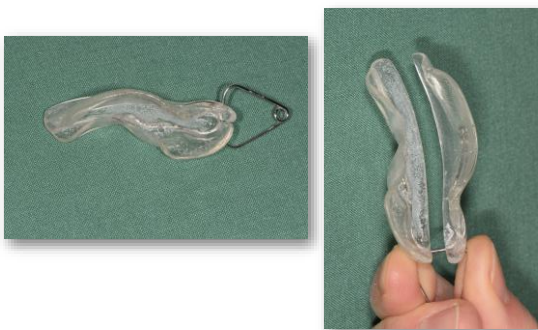

Kelloidklämma

Kelloidklämma – minst 6 månader

Patient med diagnos bulimia nervosa och
bipolär sjukdom

Patientfoto 15 års ålder

Status efter flera års sjukdom

Erosions skador

Skema för vertikal platsberedning

Skema för vertikal platsberedning

Skena för vertikal platsberedning

Inför bettkompensation

Läge efter c:a 6 veckor

Läge efter c:a 6 veckor

Provisorium – ingen/liten palatinal reducering vid
preparation

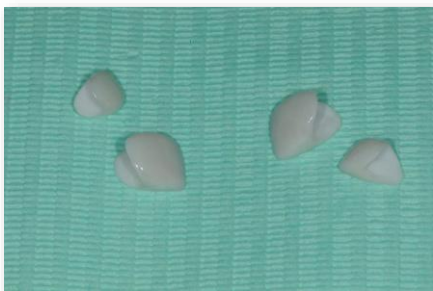

E-max Press

E-max Press

Patienten hade "rätt"

Framgångsfaktorer i detektivarbetet

- Respektfullt bemötande
- Icke "hotfull" situation
- TID för samtal
- Ge patienten utrymme att reflektera
- Ny tid med "hemuppgift"

Nära samarbete med hälso-och sjukvård!!

Upptagningsområde:

Värmland:	280 000
Örebro:	300 000
Västmanland:	280 000
Sörmland:	299 000
Dalarna:	287 000
Gävleborg:	285 000
Totalt:	1 731 000

I Örebro: Patientbehandling c:a 2-4 dagar/månad med protetik och anaplastolog i samverkan.
 - Nya patienter
 - Omgörningar i snitt vart 2-3:e år

Samverkan Specialisttandvården med Käk och plastikkirurgiska, ÖNH- och Ögon kliniker i mellansvenska regionen:

- Remisser/betalningsförbindelser
- Klinisk samverkan/bedömning innan operation
- Implantatförankring – placering!
- Tidig kontakt med anaplastolog/protetiker
- Koordinatorfunktion kring patienten (tidbokning, resor, boende etc)
- Behandling
- Uppföljning

Område Specialisttandvård, avd för oral protetik
Klostergatan 26

Organisation kring käk- och ansiktsprotetik

- Specialist(er) oral protetik
- Anaplastolog Kerstin Bergström, Göteborg
- Folk tandvårdens tandtekniska laboratorium
- En ansvarig tandsköterska (koordinatorfunktion)
- Medicinsk vårdadministratör

Kontaktperson:
Övertandläkare Kalle Arnelund (carl-fredrik.arnelund@regionorebrolan.se)
Tel: 019- 602 40 80

CAD-CAM

Digital spegelvändning och printning av nytt öra

Förankring med bar mellan implantat

Öra i silikon med barförankring

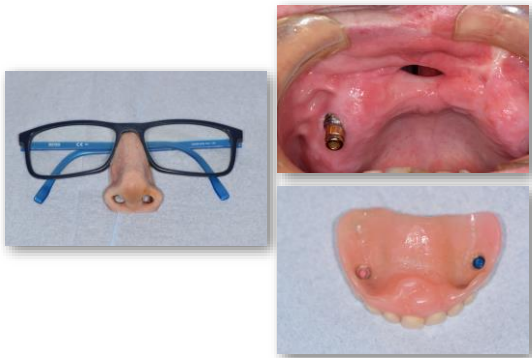

Obturatorprotes med implantaförankring

Att beakta:

- Tidig kontakt med tandvården inför cancerbehandling – avgjutning av befintlig ansiktsdel
- Beskriva planerad rehabilitering för patienten
- Samverkan inför implantatinstallation – placering och antal (näsa, öra, orbita)
- Administrativ samverkan – rätt folk som samverkar kring patientens flöde
- Uppföljning – kontroll av defektområde – vem gör vad när?
- Kontinuerlig kontakt sjukvård/tandvård för uppföljning av gemensamma processer!

Vårda vävnaden

- Avlägsna krustor
- Justera decubitus
- Rebaseringar
- Rengöring distansgenomgångar
- Hårklippning lambåer
- Etc, mm...

6 veckor postoperativt

Droppar, inte salva...

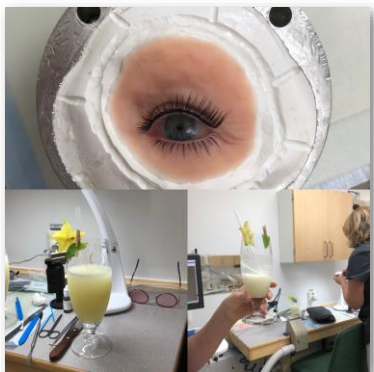

Som svärmor skulle sagt.....

TEAM-ÖRK
